

6072
30.11.2017

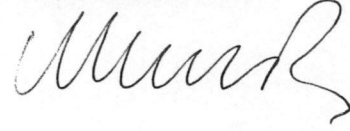
20784

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 30.11.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

Ceza Muhakemesinde Ses ve Görüntü Bilişim Sisteminin Kullanılması Hakkında Yönetmeliğin 20.09.2011 tarihinde Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle yargılamada yeni bir dönem başlatılmıştır. Yönetmelik hükümlerinde de ifade edildiği üzere mağdur çocuklar ve duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin tanıklığında bu yöntemin zorunlu olduğu; yine “kimliği saklı tutulan tanıklar açısından da bu sistem uygulanır” hükmü ile SEGBİS yönteminin amacı belirtilmiştir.

Öte yandan Yönetmeliğin 14. ve 15. Maddeleri uyarınca ceza infaz kurumunda bulunan hakeza bir sağlık kuruluşunda bulunan tutuklular için bu yöntemin uygulanması amir hüküm niteliğinde değildir. Kanun koyucu, yalnızca istinabe suretiyle sorgunun yapılabileceği hallerde SEGBİS'i mümkün kılmış olup aksi haller için bu yönteme başvurulmuş olması aynı zamanda CMK-196 hükmüne de aykırılık teşkil etmektedir. Fakat uygulamada bunun ötesine geçildiği, yasal düzenlemenin

20784

cevaz vermediği durumlarda ve güvenlikle ulaşım açısından zorluk olmadığı, hatta sanık ısrarla duruşma salonunda hazır bulunup sorgusunun yapılmasını talep ettiğinde dahi hem sorgu hem de duruşmanın ilerleyen aşamalarında sanığın SEGBİS’le duruşmalara iştirakinin sağlandığı durumlar bilhassa HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş başta olmak üzere milletvekilleri ve belediye başkanlarının yargılamalarında gerçekleşmektedir. Bu durum “sanıksız” bir yargılama tekniğinin hukuka aykırı bir biçimde hayata geçirilmesi anlamına gelmektedir. Sayın Selahattin Demirtaş hakkında halihazırda 9 SEGBİS kararı olup ikisinde katılım sağlamazsa “susma hakkı” sayılacağı kararı alınmış olup bazıları da “zorla” SEGBİS kararı şeklindedir. Yine Sayın Figen Yüksekdağ, Gülser Yıldırım, Abdullah Zeydan ve Selma Irmak hakkında “zorla” SEGBİS’e çıkarılma kararları verilmiştir. Tutuklu ve hükümlülerin Ancak bu uygulama kanun koyucunun amacına ve yasa hükmüne aykırılık teşkil etmektedir. Öte yandan duruşmaya bizzat katılımın sağlanması asgari bir hak olup yargılamanın sağlıklı yürütülmesinin ve yüz yüzelik ilkesinin de gereğidir.

Bu bağlamda;

- 1- SEGBİS uygulamasının yasal dayanağı ve amacı dışında uygulanma gerekçesi nedir?
- 2- Zorla SEGBİS kararlarının dayanağı nedir? Mahkemeler hangi hallerde zorla SEGBİS kararı alabilmektedirler?
- 3- Kanun koyucu yalnızca istinabe ile sorgulama yapılacağı durumlar ve sayılı bazı haller dışında bu uygulamayı mümkün kılmaz iken neden bilhassa HDP milletvekillerinin tutukluluk sürecinde bu uygulama yaygınlaşmıştır?
- 4- HDP Eş Genel Başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ bizzat duruşmaya katılma isteminde bulunmalarına rağmen neden her seferinde başka gerekçelerle bu talepleri reddedilmiş ve SEGBİS ile duruşmaya katılıma ilişkin karar verilmiştir?
- 5- Mahkemelerin güvenliği sağlayamama yahut maddi yetersizliklere ilişkin gerekçeleri yerinde midir? Milletvekillerinin ilgili mahkemede ifade vermelerinin sağlanması bu kadar zor mudur?
- 6- Duruşmaya bizzat katılarak savunma yapmak temel bir hak olduğu halde neden bu hakkın kullanımı SEGBİS yolu ile engellenmektedir?

20784

- 7- SEGBİS yöntemi istisnai durumlar için söz konusu olduğu halde neden genelleştirilmektedir?
- 8- SEGBİS yönteminin yaygınlaşmasının yüz yüzelik ilkesine zarar verdiğini düşünüyor musunuz?
- 9- Sanık konumundaki kişilerin duruşma salonunda savunmasını yaparak yaratacağı etkinin kırılması ile amaçlanan nedir? Bu yöntem aynı zamanda savunma hakkının da gaspı anlamına gelmiyor mu?
- 10- SEGBİS ile ifade alınması yöntemi en çok hangi hallerde uygulanmaktadır? HDP'li milletvekilleri ile ilgili ayrıca bir düzenleme var mıdır?
- 11- SEGBİS yönteminin yargılamaya etkileri hakkında bir çalışma yapılmış mıdır? SEGBİS'in yargılama koşullarına ilişkin olumsuz etkileri araştırılmış mıdır?
- 12- SEGBİS uygulamasının silahların eşitliği ilkesine aykırılık teşkil etmesi ve sanık aleyhine yaratacağı olumsuzlukların giderilmesi adına önlemler alınması gündeminizde midir?
- 13- SEGBİS'in yalnızca istisnai hallerde kullanılmasına özgü bir genelge yayınlanması gündeminizde olacak mıdır?
- 14- Zorla SEGBİS'e çıkarılma kararının sadece HDP'li milletvekillerine yönelik uygulanmasının amacı nedir?
- 15- Milletvekillerinin yargılanmasında hukuk dışı yöntemlerin uygulanmasını nasıl açıklarsınız?
- 16- Halkın iradesini temsil eden milletvekillerine yönelik zorla SEGBİS kararlarının verilmesinde Bakanlığınızın etki ve yönlendirmesi var mıdır?